Plymouth, Pa., 22 d. Spalių.

Jog lietuviai sziądien pradeda susiprasti tautiszkûse dalykûse, patys faktai parodo. Anûs metus „Susivienyjimas“ buvo labai silpnas, o isz priežasties nekurių rėksnių, rodėsi visai susilpnės arba ir visai pakriks. Bet nėra tokio pikto, kuris neiszeitu ant gero. „Susivienyjimas“ pradėjo augti. Sziądien, neskaitant pavienių žmonių, priguli prie „Susivienyjimo“ veik visos lietuviszkos Amerikos draugystės.

Isz to matome, jog lietuvystės reikalai tobulinasi, nežiurint ant visokių paszlemėkų, nû lenkų papirktų, staugimo, idant musų tautiszkus reikalus trukdintu, o paskui isz mustų jûktiesi, kaipo isz kvailių, nieko nesuprantanczių savo tėvynės ir tautos reikalûse. Ne, jau musų broliai suprato, kad vienybėje yra tai galybė ir drutybė. Todėlgi, broliai, kuriems yra maloni musų tėvynė Lietuva, kurioje ilsisi musų tėvų, brolių, seserų ir draugų kauleliai, atmindami apie tai, jeigu dar neprisiraszę, prisiraszykite prie „Susivienyjimo“. Juk tik per metus užmokėdami taip mažą sumą pinigų savę nenuskriausime, o tėvynei daug labo padarysime. Užmirszkime vaidus ir neapkantas, kokias kada vienas priesz kitą turėjome arba turėtume, o tautiszkûse dalykûse visi bukime prieteliais ir globėjais: kur nėra vienybės, ten nėra stiprybės, sako musų prosenių priežodis. Broliai į darbą, kam brangi ir maloni tėvynė Lietuva ir gerovė musų paczių! Naudokitės isz „Susivienyjimo“ darbų ir savo prisiraszymu remkite jį dėl labo ir apszvietimo visų musų brolių lietuvių!

Isz Lietuvos.

— *Isz Suvalkų rėdybos.* Užstojo rudenėlis dailus, dailus! Nė taip szilta, nė taip szalta, bet sausa, nors raicziokis keliais. Rugių laukai žaliûja, rodos žaliûju aksomu aptraukti. Darbai laukûse pasibaigę; bulvės nukastos — paskutinis nû lauko valymas. Tik ant pievų, nelyginant kielės, striûksi skersos mergos, beklostydamos linus.

Linai vėlybiejie szįmet užaugo, rodos kokiu stebuklu, dailus. Isz pavasario, sausumų užnaikyti, skurdo, per kokį sprindį nû žemės pakilę, vietomis net dideliais plotais visai nesudygę. Bet sztai, beveik priesz paczią Oną, palynojo, ir linai visai netikėtai, kaip sako ukinįkai: „isz dur nių pradėjo eiti“. Kur buvo vos nû žemės pakilę, pradėjo tiestis, kur buvo nesudygę, pradėjo dygti ir augti. Beregint iszaugo linai į jûstą, o kad rudenėlis dailus, be szalnų, tai beveik visur spėjo nunokti, nors ir vėlybai sukilę. Kaip man rodos, szįmet gaspadinės galės pasigirti linais ir turės per žiemą verpimo ir audimo.

Ir bulvelės negali peiktis, nuaugo pusėtinai. Nėra didelės, užtai po krumu daug buvo. Žmonės prisipylė kamaras ir sklepus geriaus, kaip pernai. Tik tiek, kad szįmet vietomis yra pakirmijusių bulvių ir kasant jas iszsiverczia daug baltų kirmėlių su raudonom galvom. Seni žmonės pranaszauja, kad ateinantį pavasarį busią daug karklavabalių (grambolių), kurie nuėsią medžių lapus. Pamatysim, jai sveiki sulauksim. Vietomis girdėt skundžiantės buk yra supuvusių bulvių.

Vaisių sodûse szįmet dailių buvo, ypacziai slyvų ir obûlių. Slyvos jau seniai iszsibaigė, bet savu laiku buvo labai pigios. Taip vadinamos „vengerkės“, geresnis gatunkas, pats macziau, kaip parsidûdavo puskartis (16 gorczių) už septynis auksinus. Taigi isz rokavus, už kvortą pareina biskį virszaus, kaip dvylekis. Iszpradžių, kol da mažai kas į miestą atveždavo, buvo kelissyk brangiaus, bet į galą taip atpigo, kaip sakiau.

Javų, kaip jau žinia, ir vasarojo ir rugių su kviecziais prisikirto mažai. Dabar pasirodo, kad branda (pakulumas) nė szio, nė to, geresnė už pernyksztę. Seni žmonės pasakoja, kad sausmecziûse visados javai buna brandus, ar daug ar mažai užauga.

Patėmytinas dalykas, kad szįmet atsirado antraeilis vasarojas. Nukirtus avižas ir miežius, vietomis pradėjo dygti (nežinau, ar dygo, ar isz senųjų szaknų atžėlė) kitas vasarojas, taip kaip nupjovus dobilus antriejie želia. Ir užaugo, iszplaukė ir varpos buvo, tik nežinau, ar jûs visi nuganė, ar gal atsirado tokių, ką ir pjovė. Pavasaris buvo sausas, o nupjovus vasarojį pradėjo lyti, dėlto ir antraeilis vasarojas atsirado. Su dûna niekas nesiskundžia, bet su stoka paszaro daugumas gûdžiasi.

Kiti verkia, kad turgus menkas, bet turbut geresnio turgaus neiszsiverks. Specijalistai tvirtina, kad javų pabrangimo nėra ką laukti, nės jie niekad, girdi, nepabrangsią. Žemdarbiai, sako tie mokslinczіai, tik tokiu budu ras palengvinimą, kad pagal pigumą javų atpigs pabrikantai ir žemdarbiai pigiai pardûdami javus, pigiai ir kitus, jiems reikalingus, daigtus pirks. Szimts pypkių, tegul jau nors taip buna!

Nekurių kaimų, gyvenanczių viduryje karaliszkų girių, dar sulyg sziol nebuvo atskirti laukai ir neatkapcziûti nû girios. Ukinįkai tokių kaimų pamaži, bet metai į metus be paliovos, dilino savo palaukėse girią, o savo ariamąjį lauką platino. Szią vasarą į tokias vietas valdžia atsiuntė geometrus, kurie turėjo tikrai pravesti linijas ir atkapcziûti ukinįkų laukus nû girių. Vienoje man žinomoje vietoje vienas toksai geometras, nesigailėdamas ukinįkams girios žemės, susirinko dailių pinigėlių. Kuris kaimas jam nieko nedûdavo, nû to jisai atimdavo visą girios žemę, palikdamas ukinįkams tik tiek, kiek jiems isztiesų priguli, o kuris kaimas mokėdavo paglostyti jo kiszenių, tam jisai gerai padarydavo, padovanodamas girios lauką. Kyszių jisai tiesiok į rankas neimdavo; ukinįkai viso kaimo sudėję szimtą, du, tris pagal didumą kaimo) bemiegant geometrui, įdėdavo pinigus į jo drapanų kiszenių. Geometras isz ryto apsirengęs ir radęs kiszeniuje pinigus, tûjaus suprasdavo, kokiu stebuklu jie tenais atsirasdavo ir szimteriopai atlygįdavo ukinįkams už jų gerą szirdį...

Geležinkelį, kurį ketina vesti per Suvalkų rėdybą, iszsmaigė nauju keliu ir, regis, tai bus jau paskutinis smaigymas. Eina nû Alytaus per Simną ant sodžiaus Szesztakavo (Rudominos parapijos). Szesztakave geležinkelis pagal paskutinį iszvedimą turi skirtis į dvi szakas: viena szaka eis ant Mozurijos — per Suvalkus į Grajavą; antroji szaka pasisuks nû Szesztakavo į sziaurius ir pro Liudvinavą ir Senapilę maus ant Mauruczių stacijos. Tokiu budu nû Kalvarijos gelžkelis eis keliolika viorstų tolio, jei, žinoma, dar sykį persimislyję neiszves vėl nauju keliu.

Geležinkelį skatys ne privatiszki žmonės, ne draugystė, kaip tai tankiausiai statosi, tik pati valdžia. Na, tai sakysit, tik nors sykį ir maskolių valdžia susimislyjo palengvinimą žmonėms padaryti nors susineszime. O ne, skaitytojau! tas geležinkelis statosi ne

dėl naudos gyventojų, tik dėl strategiszkų siekių, t. y. bus tai kariumeniszkas (vaiskavas) kelias, kariumenei tarnaus. Dėl tokių niekų, kaip gerovė padonų, maskolius nestatytų Lietuvoj' geležinkelių. Žinoma, kada bus jau pastatytas, galės kiekvienas jûm važiûti, katras tik užsimokės, bet kožnas žinos, kad tas gelžkelis statytas ne dėl jo naudos, o jei jį dabar veža, tai tik dėlto veža, kad valdžiai yra reikalingi jo pinigai.

Taip lygiai, kaip szis geležinkelis, yra dabar taisoma daug plentų (apie ką jau buvo „Vienybėj" raszyta). Dabar tik dadursiu, kad tie plentai yra taisomi taipgi ne dėl tokių niekų, kaip gerovė vietinių gyventojų: plentai yra irgi paskirti kariumenės reikalams.

Kada plentą daro dėl visûmenės naudos, tai jį taiko iszvesti kaip galint tiesiau, kad butu artesnis kelias. O dabar sziûs naujûsius, „strategiszkûsius" plentus kiek galėdami kreivina. Macziau naujei daromąjį plentą nû Kalvarijos ant Kirsnos. Jis yra tyczia sulankytas į alkunes, o szonais jo supilti augszti pylymai (szanciai). Ant tiesaus kelio prieszas savo kanûlėm gali iszmuszti neiszpasakytą daugybę kariumenės, dėlto strategiszkûsius plentus lanksto į alkunes, o szonais pylymus pila, kad prieszo kanûlės ir szaudyklės isz szono ne taip kenktų. Vis tai aiszkiai suprantama, bet kam ir kokia isz to nauda? Vietoj vesti gelžkelius ten, kur jie butu reikalingiausi gyventojams ir taisyti plentus, kur jų yra stoka, maskoliai stato gelžkelius ir kraipo plentus — strategiszkus, dėl kariumenės.

Maźiulis.

— *Isz Kalvarijos.* Ką nepersenei rasziau laiszką linksmą kas link apie padidinimą musų bažnytėlės, tai sziądien su suspausta szirdżia liudnumų daneszu, kad tasai musų darbas, visas rupestis musų kunigo Diakono ir parapijonų, per niek nuėjo. Nevienas nusidyvys, kodėl taip stojosi, kad visa parapija ant to susitaikė, pasiraszė ir tie dabar paraszai nueitu ant niekų. Dėlto tą turiu paaiszkiti, kodėl taip stojos.

Pereitą metą, valdżia Petrapilės – Senatas iszdavė tokį nusprendimą, kad ant pataisymų ir naujai statomų bažnyczių, pinigai butu renkami nû dumų – ne nû margų t. y. ne nû skaitliaus margų. Žinoma kad žmonių gyventojų yra daug daugiaus biednesniųjų mažlaukių neg didžlaukių, dėlto valdżia gerai žinodama kad visi mažlaukiai tokiûse reikalûse dûda savo balsus ir iszreiszkia norus, idant tokis mokestis butu nû margų ir kad jie nû dumų pristoti nenori, pertai, vien tik sutrukdydami tokius darbus tamtyczia ir tokius nusprendimus padarė. Idant sutartys parapijonų butu vožnos pagal norus valdžios, tada turi buti didesnėji pusė balsų parapijonų; valdżia gi gerai žino, kad nû margų tai greitai didesnėji pusė pristojo, dėlto tycziom ir įstatus tûs iszleido. Apie tûs tai naujus įstatus laike susirinkimo parapijonų Kalvarijos turbut niekas nė nežinojo, dėlto ir protokolą paraszė, kad užmokestį rinktu nû margų. – Valdżia pagal minėtų įstatų pastanavyjimus, ano parapijonų užmanymo nepriima. O nû dumų (t. y. nû mokesties padumės) žinoma didesnis skaitlius mažlaukių nesusitaikys, nepristos, per tai didesnės pusės parapijos nepasiraszys, tai ir po taisymui bažnytėlės. Juk gudai to ir nori, idant tiktai tokius darbus sutrukdyti, tegul mus bažnytėlės griuva, – nyksta, tada žinoma jie nesnaus, o savo cerkves tai kaip įmanydami platys, – budavos.

Sunkus, sunkus, jungas to nevidono gudo!

Parapijonas.

— *Permainos kunigų Seinų diecezijos.* Kunigas Jonas Kruszinaitis, užtvirtįtas ant vikarijuszo parapijos Szventežerio, zokonikas kliosztoriaus Kapucynu Lomžoje, – przeoru to paties klosztoriaus, – kapelonas Rudamino, kunigas Jonas Valaitis – ant vikarijuszo tos parapijos, — kapelonas Naumiesczio, kun. Feliksa Kudyrka – ant vikarijuszo par. Grabavo, — kapelonas Pilviszkių, kun. Pranis Kruvialis, – vikarijuszo par. Pajevonio, – kun. Endriejus Dubinskas, pabaigęs Petrapilės Akademiją – vikarijuszo Miroslave, – kapelonas Daukszių, kun. Elizeuszas Laurynaitis ant vikarijuszo Balbieriszkių; – kapelonas Krokalaukio kun. Motiejus Dovidaitis, ant vikarijuszo į Rudaminą, kur prabuvęs pusantros dienos, gavo vėl popierius persikelti į Sintautus; – kun. Petras Krysiokas, pabaigęs Akademiją Petrapilės, ant profesoriaus prie Seinų Seminarijos, – Regensu Seinų Seminarijos kun. Giedraitis, ant prabaszcziaus par. Rudamino su palikimu gadnastyje Regenso; – kapelonas Kalvarijos nevalios, kun. Jûzupas Szmulksztis, ant vikarijuszo parap. Pakûnio; – vikarijuszas parap. Pakûnio kun. Jûzapas Jankauckas, ant kapelono prie nevalios Kalvarijos, – kun. Mieczyslavas Dereszkevicze, – vikarijuszo par. Augustavo; – kun. Sadauckas vikarijuszas par. Pilviszkių, ant vikar. par. Rudamino, kurisai pildys pavinaszczius prabaszcziaus tos parapijos, – kun. Sakalauckas vikarijuszas parap. Sintautų į Pilviszkius. Pagal locną, praszymą pavalnįtu pasiliko nû vice-regensystos Seinų Seminarijos kunigas Elizeuszas Strymavyczius.

Nû Kalvarijos. Ką Dievas myli, tam ir kryželį dûda. Taip kalba priežodis, ale nežinau tiktai, ar isztikro ir su mumi taip yra. Nežine ar mylėdamas ar bausdamas, Dievas siuntė tą kryželį, ale ką kenczia žmonelės, tai jau nė sznekos nėra. Tikras kryželis ant žmonių, tai yra, tie gudų kareiviai. Jau tiktai kiba niekur taip nėra, niekur taip be jokios valdžios esanczių, kiba jų nerasi. Nė jie rodos turi savo tikros vietos, nė jie rodos turi kokią savo valdżią, nė jie tarsi, tur kokį užsiėmimą, netiktai per dienas ale ir per naktis pilna jų visur nevat ir po aplinkinius kaimus, pas gaspadorius, o ypacza tų raitelių dragunų. Žmonės ir dieną ir naktį savo turtelius taip turi vaktûti nû tų valkatų, kaip akies krislą. Ateis į namus dieną, jei randa ką namieje, tai praszo, kad dûtu ką pavalgyti. O jei nerado niekо namieje, kas vasaros laike, o laike darbymeczio tankiausei visi iszeina prie darbo, tada jau lik sveikas, tada da pasirinkęs ką isznesz – apvogs. Viską žmogus turėk po užraktu – o ar tai galima prie gaspadorystės? Tik mažiausio daigto neužrakįsi. O jie mat graibsztus, viskas susigadija niekûmi neniekina, ka pagriebė tas jo. Nevat arklių vûdegaitės, ir tos jiem susigadija. Apie Kalvariją, tai parinktas arklys, ką su sveika vûdega, visos nupjaustytos. Vieną naktį, miesczionių Kalvarijos net 115 arklių vûdegas nupjaustė. Sunku visokias jų nedorybes – vagimus ir iszpasakoti. Nevienas gal pasakys, tai tik negalimas daigtas, tik szitaip szelmystas bedarant, bevagent, nevieną gal sugauti ant tokio darbo ir atadûti po sudu, kur prigulinczią korą vis apturėtu. Tas tiesa ale sunku ir sugauti tokius.

Vieną kartą taipjau susigriebdino ant kaimo pas gaspadorių, tas jį norėjo susiriszti ir į pulką pristatyti, tada tůjaus užkerszino, kad tegul jau sav daro su jům ką nor, tegul padůda po sudu, ale tegul pamenąs, kad raudonąjį gaidį ant savo stogų paregėsęs. Pabugęs žmogelis ir paleido. Arba pacziam mieste Kalvarijos kas darėsi. Budavo kas nakts tik klausyk kur ir ką apvogė. Isz po galvų nekuriem paduszkas isztraukdavo ir nejusdavo. Ir ilgai tokios vagystos tęsėsi, pakolei žydelei savo vartą neužstatė ir nesugavo 3 kareivius, kuriůs nežiurėdami ant jų gąsdinimo raudonaisiais gaidžiais, atidavė į rankas tiesos, ir nů to laiko neva mieste pasiliovė, bet ant kaimų vis tas pats. Bet ir mes kaimiecziai pradedam dasiprotėti, ką su tokiais daryti. Mat vienam kareiviui visą pasturgalį, visą berdalinę szrůtais prisudėm! O kur? Bevagent..... O kas do lermas pasidarė, kas do bėgiojimas policijos tyrinėjime kaltinįko! Pas daugelį aplinkinių ukinįkų darė kratas, daugelį tąsė szukavo ant tyrinėjimo pas virszinįkus, daugelį atėmė muszkietų ir kaltinįko kaip neatrado, taip neatrado. Jeigu mokėjo gerai szauti, tai turbut moka ir tylėti, ir nekvailas pasipasakoti. Daugel, sakau, darbo turėjo policija, daug ji triusavosi ant tuszczio. Kaip man rodosi, tai, arba pasirupįtu daneszti valdžiai apie jų darbus, apie jų pavalnumą, apie jų vagystes, o kad toji prisakytu jų niekur neiszleisti ir žmonėm blėdžių nedaryti, tada ir jiem pasturgalių szrůtais niekas nesudįtu; arba jei ant tikro policijai rupi atjieszkot tą kaltinįką tai bereikalo taip daugel triusůjasi. Man rodos, kad nuveztu tą sužeistąjį kareivį į Kauną pas gubernatorių Klingenbergą, kurisai kaip Kražiůse nebuvusį szuvį, buk suprątęs kad jis paėjęs isz senobiszkos szaudyklės, tai ant tikro esanczios žaisdos, pasturgalio kareivio pažiurėjęs, tikrai kad atspėtu netiktai tą szaudyklę isz kurios tie szrůtai iszėjo ale ir tą žmogų kurisai szovė. Ir nereiktu nė to triusavimo, nė tyrinėjimo. Tai man tikrai, koki tie gudai ir jų policija yra kvaili, turėdami tokius gudrius vyrus ant įspėjimo, o bereikalo taip ilgai ant tuszczio triusůjasi!

Pažiurėsime kaip bus. Pakolei jie atras kaltinįkus o jei savo tų vagių nėsuvaldys, tai mes da nevienam pasturgalį pasudįsime. Juk jau kitokios rodos nė nėra su jais. Tai man tikrai!

Szliainių Pusbernukas.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *Chicago, Ill.* Siuntinys į kongresą R. W. Cunham apskundė majorą Allyn ant 50,000 dolerių atlyginimo už tai, kad szis prisiviliojo paczią. Vienok sudas persitikrinęs, jog moteriszkės (tos) szirdis neyra verta taip didelės sumos, pripažino jam tiktai $15,000, kurie beabejonės pasirodys geru pleisteriu ant szirdies.

— *St. Lois*, 16 d. Spalių. Lenkiszka katalikiszka bažnyczia, szv. Kazimiero, szią dien likosi dinamitu iszneszta į padanges. Ant laimės nieks isz žmonių netapo pažeistas. Piktadėjų nesugauta. Dinamitas buvo padėtas keliose vietose, kadangi buvo patėmyti 4 szuviai, isz kurių kiekvienas vieną sieną suardė. Paskui rasta 4 tuszczios skrynutės, kuriose matomai talpinosi dinamitas. Piktadėjystė likosi papildyta nebunant namieje kun. Gulinskiui. Miesto žmonės labai yra įpykę ant lenkų.

— *Ottava, Out.* 19 Spalių. Ekspedicija d ro Bell'e, kuris paskutiniame Rugsėjo mėnesyje nusidavė moksliszkůse mieriůse į britiszką Ameriką atidengė didelę upę, kurią dr. Bell apraszo kaipo „Sziaurinį Nilą“ ir vieną isz didžiausių szeszių upių ant svieto. Platumas upės isznesza 1 mylią, ilgumasgi 500 mylių. Naujai atidengta upė turi tris diktokas įplaukas, isz kurių viena ima savo pradžią į žiemius nů upės Three, kita ežere szv. Jono, o treczia apylinkėse ežero Mistanstini.

— *Mount Hollly, N. Y.* 19 Spalių. Laike zobovos nigerių, taip vadinamos „cake walk“ (szokis) Jokubas Haggerty iszsitraukė revolverį, pradėjo szaudyti ir pažeidė du vyru ir dvi moteriszkes, taip sunkiai, jog nei vienas isz sužeistų nepagis. Taipgi ir į Haggert'ą kas szovė ir kulka pataikė jam į peczius. Haggertas randasi dabar pavietavam kalėjime Žaisdą, kurią aplaikė, yra smertelna.

— *Jacksonville, Fla.*, 19 d. Spalių. Telegramas isz Key West, Fla. pranesza į „Union Times“: Pagal privatiszkas žinias, aplaikytas czia isz Kubos, jenerolai Gomez ir Maceo taisosi prie tikro iszėjimo apskrityje Las Villas. Turi jie į 51000 gerai apsiginklavusių žmonių. Jų svarbiausiu mieriu yra kenkimas plantatoriam spaudime cukriaus isz cukrinės žolės, kad per tai sumažinti įplauką valdiszką. Plantatoriai to apskriczio meldė valdžios užsistojimo prieszai maisztinįkus, kadangi prieszingam dalyke negalės surinkti cukrinės žolės ir kitų žemės vaisių“.

Į Havaną atėjo žinia, jog Kubaniecziai suvisu panaikino miestą Guantanamo.

— *Konstantinopolis*, 19 dieną Spalių. Po geram isztyrimui dabar pasirodo, jog suvirsz 400 Armėnų likosi pražudytų paskutiniůse sumiszimůse. Didysis Wezyras Kiamil Basza apreiszkė gubernatoriui Trebizondo, jog atsakyme už visokius nepakajus arba žudystas bus tas pats gubernatorius. Perstatytojai vieszpatysczių aplankė kalėjimus, kad laikomus tenai bereikalo Armėnus iszliůsůti.

Sultonas priėmė propoziciją suteiktą per Angliją, Rosia ir Prancuziją, kiszancziąsi reformų Armėnijoj'.

— *Sofia, Bulgarija*, 19 d. Spalių. Begėdiszka arogansija Rosijos neturi rubežių. „Svoboda“ organas partijos nužudyto Stambulovo pranesza, jog batiuszka kaipo iszlygą taikos su Moskva, reikalauja, kad kunigaiksztis Ferdinandas atsisakytu nů savo tarnystos, dalyke savo sunaus Boriso, kuris turi buti iszaukletas stacziatikiszkame tikėjime ir kad maskolius pasiliktu ministeriu karės Bulgarijoje. Kas tai per impertinencija!

— *Paryžius*, 19 d. Spalių. Laike kada prusiszkas ciesorius važiavo per Metz, kas isz susirinkusių suszuko „tegyvůja Prancuzija“. Isz tos priežasties policija aresztavojo kelis „nužiurėtus“.

— *Berlynas*, 19 d. Spalių. Mėsinįkas Otto Mueller likosi ketverge ant kalėjimo kiemo nukirstas kirviu už žmogžudystę, kurią papildė mieryje apiplėszimo ant senukes Mevers, Kovo mėnesyje sz. m.

— *Berlynas*, 19 d. Spalių. Vieszpatystės valdžia uždraudė iszdavinėjimą „Volksfreundo“, socialistiszko laikraszczio, iszeinanczio Offenburge Alzacijoj'. Priežaszcia to buvo tas faktas, sako „Strassburger correspondentas“, laikrasztis valdiszkas, jog An-

driejus Meyeris, kuris pirm 10 dienų nužudė Muehlhausen'e turtingą pabrikantą, Henryką Schwarcą, o paskui pats sav atėmė gyvastį, buvo nûlatiniu skaitytoju uždraustojo socialistiszkojo laikraszczio, ir teisingai jį maisztą kelianti artikulai palenkė link papildymo žmogžudystės.

— *Madryt*, 19 d. Spalių. Nauja ekspedicija, susidedanti isz 12,000 kareivių, sziomis dienomis bus iszsiųsta ant salos Kubos. Pagal oficialiszkus daneszimus muszoje su maisztininkais prażuvo jau 2,000 Ispanų; tarp jų vienas jenerolas, 26 augsztesni ir 160 mažesni apicieriai.

— *Havana*, 21 d. Spalių. Valdiszka kolumna, po vadovyste pulkauniko Heamandezo, sumuszė skyrių maisztinių Carbonerase apskrityje Lagua. Trys kubaniecziai likosi užmuszti, o keli desėtkai užmusztų. Abazas maisztininkų papûlė suvisu į rankas ispaniszkos kariaunos.

Žinios katalikiszkos.

— *Vokietija.* Redaktoriai 38 vokiszkai-katalikiszkų laikraszczių Bavarijoje iszsiuntė pas szv. Tėvą telegramą, kuriame viesziai užprotestavojo prieszai užėmimą Rymo.

— Anglijoje atsilaikė pirmą sykį nû laikų atskylimo Anglikų nû katalikiszkos bažnyczios iszkilminga viesza procesija į miestą Glastonbury, kur priesz septynis szimtus metų numirė smerczia kankytinio opatas Benediktinų, szv. Ryszardas Whilling. Prie procesijos prisivienyjo apart zokoninkų įvairių zokonų apie 50 kuningų. Žmonių, kurie pirmą sykį matė panaszią iszžiurą, prisirinko daugybė. Veik visi stovėjo be kepurių. Iszpradžių baimyjosi netvarkos, bet nieko paojingo neatsitiko. Po nûgu dangum, ant tos vietos, kur nužudyta szv. Ryszardą, sziądieninis opatas Benediktinų turėjo kalbą priesz nesuskaitomą daugybę žmonių ir užbaigė malda apie suvienyjimą visų krikszczionių. Paskui perskaitė Popiežiaus laiszką, o ant galo vyskupas isz Clifton palaimino, isztaręs pirm dar kelis žodžius.

Ka lenkai apie lietuvius raszo

Ir kur yra teisybė?

N 98 „Polak w Ameryce" raszo taip: „nû szalies turime dadėti, jog Lenkai ir czia Amerikoje niekados nedavė progos Lietuviams link nenoro ir nedraugystės, bet tiktai *patys Lietuviai stengėsi link pertraukimo* gerų ir szirdingų prietikių. Koki tie lenkiszki szirdingi bei geri prietikiai buvo jau mes galėjome gerai suprasti isz trumpo apraszymo trijų lietuviszkų parapijų, nors labai trumpai.

Szitûse žodžiûse, kad *patys Lietuviai* stengėsi pertraukti ryszį su Lenkais suprantame, kad nei vienas, nei keli, bet visi Lietuviai, kurie dirba nûszirdžiai dėl labo savo tėvynės, trauko ryszius Lietuvių su Lenkais, kuriûs kaip vienus taip kitus anot Simano Daukanto tame ryszyje esant „Gudai abejus praryjo: Lietuvius užvargusius, o Lenkus iszlepusius" („Vienybė" p. 471 sk. 2 1895 m.) t. y. Lietuvius bevergaujanczius Lenkams, o Lenkus bepûtojanczius (be balevojanczius). Todėlgi ir nedyvai, kad tautiszkai apszviestesni Lietuviai szalinasi nû Lenkų, kadangi supranta savo tautos praeitę ir dabartę, anot, lenkiszko laikraszczio (žiur. „Górnik" N 43 1895 m.), kurs piemeniszkai bjaurodams lietuviszką draugystę szv. Kazimiero, esanczią Plymouth'o, tarp kitko taip szneka, kaltindams kun. A. Burbą: „Gali buti, kad ir kun. Burba, *kad nebutu tyrinėjęs tautų istorijos*, gal but nebutu daėjęs iki tam kvailam supratimui, kad Lenkai ir Lietuviai turi gyventi kûdidžiausiame tarp savęs nesutikime ir neapkantoje". Mat patys Lenkai supranta ir garsiha savo laikraszcziûse, jog kad lietuvys, kurs netyrinėtu tautų istorijos, tai nebutu prieszingas Lenkų piktiems darbams, nės sunkų lenkiszką jungą kantriai ant savo peczių nesztu. Taigi patys Lenkai lenkbernius Lenkams nûszirdžiai bernaujanczius, pripažįsta tamsunais. O Lietuviai, mieli broliai, jeigu ikisziol nesupratote, tai nors dabar supraskite, ir lenkbernystę pametę, mylėkite lietuvystę. Koki buvo geri ir szirdingi prietikiai tarp Lietuvių ir Lenkų per visus draugavimo amžius, toki yra sziądien ir toki liks ant visados, nėsa kožnas apszviestas Lietuvys turi žiurėti ant Lenko kaipo ant savo seno pono, o ant savęs kaipo ant buvusio Lenkų vergo. Kad Lietuviai su Lenkais nebutu susivienyję, anot S. Daukanto: (žiur. „Vien." p. 471 sk. 2 1895 m.) „Rasi daug laimingesni but beesanti abi tauti, jei but ypatingai rėdžiusi, o priesz savo neprietelius stembusi. Daug dar apie tai reiktu iszguldyti, bet trumpumas mano raszto neleidžia to daryti, todrin paliektu tam tai nuveikti, kurs Lietuvių reikalus iszguldys, tacziaus darbą Olesnickio (bei Zbignievo) ir Jaugaliaus nepagirs".

Galop „Polak w Ameryce" baigdamas savo iszmintį apie Lietuvius N 99 taip raudoja: „Tarpiszka nebrolystė, vieton sustoti, dar auga ir kas žino, ar prisiartins tas laikas, — kuriame Lenkai ir Lietuviai, užsigyvenę Amerikoje, pasiskaitys broliais". Teisybė p. Lenkai apie tą dalyką truputį supranta, bet dar abejoja ir raudoja. Bet kaip skaitytojas mato isz szitų mano straipsnelių, Lietuvys matydams, kokias skriaudas (szkadas) turi kaip tautiszkûse taip ir tikėjimiszkûse dalykûse nukentėti, niekad negali buti Lenkams broliu (jeigu tikt lenkberniu bei tautiszku tamsunu), bet supratęs lenkiszką politiką turi buti karsztu Lietuviu ir už lietuvystę viską paszvęsti, pakol dar pasitikime szio bei to sulaukti gero dėl savo tėvynės–Lietuvos. Kaip Lenkai Lietuvius, o ypatingai kun. A. Burbą bjaurioja po savo laikraszczius, norint suraszyti viską, tai anot pasakos reiktu paimti kelias jauczių odas (skuras) ir tai netilptu. Daleiskime vienas lenkiszkas laikrasztis ką iszmislyjo ant kokio karszto lietuvio bei jo gyvûlio, tai žiurėk visi beveik lenkiszki laikraszcziai tą atkartoja dar su dadėczkais ir visus lietuvius tėvynainius vadina maskolmyliais, bei maskoliams parsidavusiais. Beje: pereitą metą „Górnik" apgarsino savo smegenų įkaitime, tikt nėr žinios nû ko, kad kun. Burba savo szunį „Meszkį" vadina lenku (anot Lenkų langu), tai beveik visi lenkiszki laikraszcziai tai apgarsino. Tai toks Lenkų sanjausmas bei gero velyjimas dėl Lietuvių. Kitą syk, jeigu V. Dievas pavelys, pasznekėsime apie lenkbernius ir tulus Lietuvius sanprotaujanczius ką daryti, su tais Lietuviais, kurie sziądien nemoka lietuviszkai, bet myli savo tėvynę–Lietuvą.

(Galas.)

Kareivio sužiedotinė,

Apysaka isz baudžiavos gadynių.
(*Latv. raszė Upits, liet. g. L.*).

Petras ją apglėbė ir norėjo pabucziûti, bet ji iszsitraukė, taip kaip kadais, kada dar buvo jauna mergina.

„Palaukk, palaukk, dar tu nėsi mano vyru o asz tavo pati, dar tu manę negali bucziůti, kada nori“.

Bet senis Petras jau nebuvo bailiu bernuku, kad po tiek ilgų metų pasimatymo nepabucziůti savo mylimąją.

Visa diena praslinko besznekant apie abiejų pritikimus gyvenime. Apie vagorę sznekant, Trynė poteisybei sakė:

„Nepamenu daugiaus jo. Kas buvo, tas iszbuvo. Tegul Dievas jam viską dovenoja, kaip asz jam, tai viskas bus gerai“.

Petro seniejie draugai buvo visi iszmirę. Kalnėnai jau senei yra palaidoti. Petras per keles dienas nieko nedirbo. Trynė jo meldė kad jai padėtu darbe, tegul gano arba žąsis, arba apžiurėti bites. Petras apsiėmė bites daboti.

Jaunas ir senasis Kociens nežinojo kaip gůdoti seną porą. Senos sužiedotinės vieton pasamdė žąsis ganyti tulą mergaitę, bet Trynė į antrą dieną ją atstatė ir pati pristojo prie savo ankstesnio darbo. Mergaitė laikanti žąsis tikt prie vandens ir nemaž neleidžia ant lauko; arba vėl iszleidžia, tad vėl neleidžia prie vandens. Taip Trynė skundėsi.

Petras per kiaurą dieną gulėjo sodne pas biczių avilius ir rukė savo „makorką“.

Karts nů karto ateidavo pats pons pas Kocienus ir su Petru sodne ilgai sznekėdavosi. Ką jiedu sznekėjo, tai niekas negavo žinoti. Sykį pons atėjo ir sakė, kad jau viskas yra prisiųstas.

Petras jam sakė, kad apie tai dar niekam nesznekėtu, pakol sukaks tas metų laikas kaip jis yra parėjęs.

Viskas klojosi džiaugsmingai ir gerai pas Kocienus. Sena jaunujų pora, kaip žmonės mėgo sakyti, gyveno tyliai ir laimingai.

Potam ta diena buvo prisiartinusi, kurioje Petras atėjo pas Kocienus.

Tůjau po pietų dvaro ponas ir kunigas pribuvo pas Kocienus. Petras jůdu pasitiko ir įvedė vidun. Niekas nežinojo, kodėl ponai suvažiavo. Visi namiszkiai tapo nuszaukti. Visi nusigandę kits į kitą žiurėjo. Trynė jau pora sykių prisiglaudusi prie Petro klausė jo, ko tie ponai czia nori: dabar ir prie jo prilindo ir ruscziai atkartojo tą patį klausymą.

Petras pagavo jos ranką ir užmovė ant pirszto žiedą.

„Tu, senele, vienval man iszmėtinėji, kad tu neesi mano tikra pati. Dabar kunigas pribuvo mudu suženyti. Meldžiu, kunigėli, tůjau pradėti“.

Trynė paraudo, tarsi maliavota. Kunigas to netėmyjo, bet pasakęs prieszszliubinią graudingą kalbą ir paklausęs ar vienas kitą myli, jůdu palamino. Po palaiminimui dar jis kalbėjo, kad jiedu ir pirm to jau kaip vyrs su paczia buvo, tik reikėjo palaiminimo; niekas nėra ir mislyjęs kad ant jůdviejų kas pakeltu kokias sznektas.

Tad ponas pradėjo sznekėti, isztardamas savo laimos velyjimus jauniems, kaip ir jų ukinįkams ir pasakė, kad visi metai praslinko, kaip Petras pargrįžo ir kaip jis czia parneszė laimą ir szventybę į tůs namelius.

Galų gale jis Kocienų Bernadui atidavė namų kantraktą, kuriame buvo raszyta, kad Bernadas yra jau iszmokėjęs už Kocienų namus. Už visas 280 purvietes jis grynais pinįgais yra užmokėjęs 2800 rublių; senis Petras jam dovanojęs namus.

Bertulio kaip ir kitų arti esanczių neapsakomas buvo džiaugsmas. Paeiliui jie ėjo padėkavoti seniem jauniejiem ir ponui.

Netoli nů Kocienų yra dailus kalnelis. Jį vadina apuszrotkalniu, kadangi tenai nerasi kitokių medžių kaip tiktai apuszes (drebulės). Czia Petras su Tryne yra sav apsirinkę amžinų namų vietą, katrą dieną abu ten matome vaikszcziojenczius.

(Galas.)

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Philadelphia, Pa.* 7 dieną szio mėnesio vietiniai lietuviai turėjo labai iszkilmingą dieną, beje: paszventinimą vėliavos szv. Jůzapo draugystės. Vakare apie aszturtą valandą prasidėjo lietuviszkoje bažnyczioje vėliavos paszventinimas, kurį dalyką atliko vietinis klebonas kun. Kaulakis; po kam kun. A. Burba, pribuvęs isz Plymouth'o, pasakė pamokslą, pasiremdamas ant žodžių: „garbinkite Vieszpatį visos tautos“. Tůs žodžius iszaiszkindamas link tikėjimiszkų dalykų, taipgi aiszkino ir apie meilę tėvyniszkos kalbos, kurioje garbiname Vieszpatį, kurs viso svieto kalbose supranta žmonių maldas ir nei vienos kalbos neniekina.

Prie vėliavos paszventinimo ir ant parodos bei baliaus draugavo draugystės: szv. Antano ir szv. Jurgio lietuviszkos, o viena slovakiszka.

Balius nusisekė gerai, laike kurio szv. Antano draugystė suteikė iszkilmingai p. Zuikiui auksinį medalį už jo darbavimąsi per kelis metus dėl labo szios draugystės.

Svetys.

— *Brooklyn, N. Y.* N. 41 „Vienybės Lietuvnįkų“ skaitau užpraszymą Brooklyno lietuvių ant balıaus kuris atsilaikys dienoje 26 sz. m. ant naudos naujos lietuviszkos parapijos. Budamas lietuviu ir gyvenąs Brooklyne pajutau, skaitydamas szitą straipsnį, nemažą džiaugsmą mislydamas ant minėto baliaus tarpo vienžemių perleistie keletą linksmių valandų.

Kaip didis bet buvo mano nusistebėjimas, jog skaitydamas toliaus neatradau padůtos ulyczios bei N. o dar nė vardo salės, ant kurios augszcziaus paminėtas balius bus atprovinėtas kurio bet iszsiuntėjas užpraszymo buk isz kokios priežasties apleido ar pamirszo.

Man iszsirodo, jog raszėjas to užpraszymo tur butie dar nesenei yra Ameriką pamatęs ir senoje atmintyje mislydamas apie savo sodžiaus karczemą mislyjo, jog ir Brooklyno lietuvių baliaus salė tur butie visiems taip pat gerai žinoma, kaipo lietuvoje aplinkinė karczema.

Bet jog Brooklyno gyventojų skaitlių ne labai gal ima sulyginti su Lietuvos sodžiaus, tada ir asz szį sykį nors ir labai nenoriai, turiu butie užkantentavotas, atsirasdamas minėtame vakare tikt mislyjse ant to taip iszkilmingo baliaus, rodiju bet savo Brooklyno broliams, idant ateinancziame laike, užpraszydami ant baliaus, pažymėtu kartu kur balius atsiprovinės, kitaip gi užpraszymas neatnesz nei mažiausios naudos, veikiaus gal butie blėdingas, o dar gėda priesz svetimtauczius.

Pasitikiu, jog szitie mano keli žodžiai bus ant naudos Brooklyno lietuvių, nės parasziau matydamas pilną reikalą.

A. B.

— *New Britain, Conn.*, 18 d. Spalių 95 m. Gůdotinas Redaktoriau „Vienybės“, meldžiu patalpinti į savo laikraszti apie musų miesto lietuvių padėjimą.

1894 m. Gegužės m., lenkai užsidėjo sav parapiją po priežiura kun. Misickio isz Meredina Conn.: užarendavojo airiszių senąją bažnyczią už 500 dol. ant metų, ir davė vardą szvento Kazimiero. Kun. Mi-

sickis, matydams, kad czia randasi burelis lietuvių, nurodė savo parapijonam, kad jei jie uždės po tů vardu parapiją, tai ir lietuviai pristos su noru prie jų kaipo prie savo patrono, ir iszrinko virszinįkus lietuviszkus iszgamas prezidentą ir sekretorių, dėl to, idant lietuviai nesibaidytu pristoti prie jų parap. Bet lietuviai nepaisė ant to brangaus vardo, nei ant tų virszinįkų, ale suszaukė susirinkimą ir sutarė visi eiti savo keliu. Iszsirinko sav visą komitetą ir metė visi po kvoterį arba kiek kas norėjo. Sumetėm $7 su centais, dėl nupirkimo knįgų ir kitų kasztų. Ir taip sutarėm nepristoti prie lenkų dvasiszkůse reikalůse, ale pasilikt prie airiszių. Bet tas mums nepasisekė, kadangi lenkų kunįgas pasimatė pirmiaus su viskupu ir sumelavo, kad lietuviai visi moka lenkiszkai ir jis galys atlikti visus reikalus lietuvių. Taigi roda neroda turėjom atlikti visus reikalus pas lenkus. Lenkai taip sakyt, turėdami arklį ir gerą vežimą važiavo vežime, o mes lietuviai ratukus vilkom patys savimi, ir ne perstodami stumėmės toliaus. Pereitą žiemą męginom keletą kartų praszyti viskupo pavelyjimo parapijinių tiesų ir vardo, kurį mes buvom apsirinkę szv. Mykolo Arch. Vyskupas neatsakė visai, tiktai liepė laukt tolesnio laiko mislydamas lenkus praleis pirmiau, o mums paskui. Lenkai kaip visur papratę kovoti su lietuviais taip ir pas mus, neturėdami lietuvių tai nors tarp savę padarė barnis ir persiskyrė į dvi partijas, ir pirko lotus dviejose vietose; vieni laikosi kaip prigůl katalikam, o kiti uždeda parapiją nezależna; ir pereitą Rugpjutį parsitraukė kokį ten kun. Kaminskį neprigulmingą, arba kaip jie vadina „didelei teisingą? Tas neprigulmingas lenkų kunįgas, ne mažai padarė lenkams periszkadų, savo pamokslůse darodydams vyskupų neteisybes, ir kad nėra grieko neprigulėti prie vyskupo valdžios parapijai arba kunįgui. Man rodos, jeigu kunįgui nėra grieko neprigulėt prie vyskupo, tai žmonėm nėra grieko neprigulėti prie tokio kunįgo. Taigi musų lietuviai, kaip tik iszgirdo jo tokius pamokslus katrie kiek suprasdami lenkiszkai, tůjaus pradėjo girti vienas kitam, kad tai yra labai geras kunįgas, ir pradėjo vežti krikszstyti kudikius, ir ant jo pamokslų eiti. Iszgirdęs gůdotinas musų prabaszczius kun. J. Żebrys kas darosi su musų lietuviais, tůjaus nuvažiavo pas vyskupą ir perstatė vyskupui visą padėjimą New Britono lietuvių. Vyskupas tůjaus iszdavė inkomporeiszin kopiją ir liepė apsirinkti sav vardą parapijai, bet to neprimėmė, kurį mes turėjom pirmiau apsirinkę, dėl to, kad lenkų draugystė yra po tokiu vardu. Vyskupas sakė, kad nebutu kokia painastis tarpe lietuvių su lenkais. Taip gůdotinas kun. J. Żebrys perstatė mums vardą szv. Andriejaus. Ant to mes visi pristojome, ir paliko inkomporavota musų parapija po vardu szv. Andriejaus. Dabar dėkui Vieszpacziui Dievui kitaip bus ir pas mus. Nors pėsti eidami, bet lenkus pavijom važiůtus. Tiktai imkimės dabar visi isz vieno, gal ir pralenksime lenkus, jeigu Dievas padės. Lenkai tur dviejose vietose lotus, o dabar perka treczią vietą už $3000 ir visi neiszmokėti, o mes turim vieną vietą, kurios mums užteks; iszmokėta czystai $1,400. Dabar mieli broliai rupinkimės kiek kas galėdami sudėti keletą szimtų ant pradžios statymo bažnyczios, kadangi plenai baigiami yra dirbti, ir gůdotinas musų prabaszczius J. Żebrys rupinasi kůgreicziausei, kad pradėti statyti szį mėnesį, o prie pradžios statymo žinoma reikia menko nieko – pinįgų. Taipgi meldžiu visų lietuvių New Britaine gyvenanczių ir apielinkyje glaustis į vieną kůpą ir mesti po keletą dolerių, tai vis tik bus daugiau ale nemažiau. Tada ir mes susilygįsime su lietuviais kitůse miestůse gyvenancziais. Nenusiminkim, kad musų sziądien yra nedidelis burelis, bet tiktai imkimės visi iszvien, o savo uždůtę padarysime be abejonės. Užtėmykim sav mes tai jog pernai lietuviszkų szeimynų musų mieste buvo suvirszum 30, o sziůse metůse pasididino dvigubai taip galima sakyti yra suvirszum 60. Jeigu darbai eis taip toliaus gerai, kaip dabar, tai žmonės gali gyventi.

6 d. Spalių buvo laikytos pirmos miszios musų parapijos 7½ ryto, per gůdotiną musų klebonų J. Żebrį, ir visados bus taip laikomos, kadangi musų klebonui reike važiůti 15 minutų po 9 į Waterburį ant sumos. Taigi, mieli broliai lietuviai, gyvenanti New Britaine nepatingėkit atsikelti ankszcziau ir ateiti ant miszių szv. ir paklausyti Dievo žodžių Evangelijos szv. su pamokslu. Sekretorius par.

Ig. Brazauskis

— *Wilkes Barre, Pa.* Gůdotinas rėdytojau „Vienybės"! meldžiame patalpinti į jusų gůdotiną laikraszti sziůs kelis žodžius, tai yra: 13 Spalio tapo laikytas susirinkimas szv. Mikolo draugystės, ant kurio gražei apsiėjo ir iszrinko (naują) komitetą į kurį tai iszrinko sekanczius sąnarius:

Prz. Jůzas Daukszys,
Vic-prez. Selv. Baltruszaitis,
Kasier. kn. M. Szedvydis
Sekr. Petras Pecziokas,
Ks. ap. Andrius Miliszauskas,
„ Stanislovas Nienius,
Marszalga Jůzas Dragaszius,
Su gůdone *Komitetas.*

„Susiv". reikaluose.

Visų tų, kurie nů manęs ėmė ženklelius „Susiv.", o dar neužmokėjo, meldžiu szirdingai, idant kůnogreicziausei atsilygintu, ba asz turiu isz visko ant seimo rokundą iszdůti.

Taipgi praneszu visiems broliams, jog gryno aukso (14 k.) „Susiv." ženklelių pas manę galima gauti tik po $2oo Pasiskubinkit, ba gal tůj bus visi iszpardůti. Gerą ir pigų tavorą kožnas perka.

Tamstoms isz Philadelphios apreiszkiu, jog „Susiv." ženklelių turime netiktai po $2oo. ale ir po 30 centų. Užtaigi „helpjorself". O kiek už auksinius ženklelius „Susiv." vyriausybė mokėjo, tai ant seimo gůdotini delegatai isz Philadelphios pilnai dasižinos, ir tůj galės nutarti, ar po prekei nupirkimo jůs paskui pardavinės, ar mažu gal ir uždyką dalys, žinoma vis dėl naudos „Susiv.". „Susiv." seimas kitą metą žinoma jog galėtu atsilikti Philadelphioj' ba tenai gyvena ir „Zwionsko" tėvas p. Andrzejkowicz, tai mat butu tada visai „po pancku". Ha, ha!

Su gůdone
Kun. Zlotorzynskas, knįgius.

Praneszimas.

Sziůmi praneszame visiems Broliams, jog seimas „Susiv. L. A." liekas atidėtu da ant vienos nedėlios paskiaus, nei buvo garsyta; ir taip, vietoj 5 ir 6 dieną Lapkriczio (Novemberio) bus 12 ir 13 d. Lapkr. Delegatai bus taip geri suvažiůs panedėlyj vakare 11 dieną Lapkriczio, o 12 d. Utarnyke bus miszios ir prasidės rodos.

Su gůdone *Centr. Komitetas.*

Perkunija.

(Pabaiga.)

Isz pradżios żmonės nenorėjo tikėti, kad geležinis statinys ką padarytu priesz perkuną, bet atsitikimai parodė jiems, kad toks statinys teisingai apsergi namus. Ant paveikslo papasakosiu sziokį atsitikimą: viename mieste Italijos (Valakų żemės) vardu Syenn, 1777 m. pritaisė ant bażnyczios bonios pirmą perkuntraukį, idant sergėtu bażnyczią nů spyrimo perkuno. Dėlto kad Italijoje perkunai esti dażnai, tai kunigai iszrokavo, kad pastatyti perkuntraukį ant bonios atsieis daug pigiaus, nekaip tankiai pertaisyti bażnyczią, trenkiamą perkuno. Gyventojai to miesto, kurie priesz tai niekados nematė ir negirdėjo apie perkuntraukius, niekaip netikėjo, kad szmotas geležies galėtu ką padarytì priesz tokią dangiszką galybę ir buvo labai nekantanti nutarimu kunigų. Perkuntraukis tapo pritaisytas ant bonios. Netrukus ant miesto użėjo tamsus debesiai su perkunija, tada didelis pulkas żmonių susirinko ant pleciaus priesz bażnyczią, idant paveizėti, kaip geležinis statinys gįs bażnyczią nů perkuno. Tame tarpe baisiai trenkė, perkuns spyrė tiesiai į virszunę geležinio statinio ir su aiszkiu szviesumu nubėgo żemyn į důbę, kurioje ir prasmego, nepadaręs bażnycziai nei mażiausios blėdies (iszkados). Kaip tai atsitiko, nieks daugiaus nebeabejojo, kad geležinis statinys gali apgįti bażnyczią nů perkuno. Nů to laiko visur miestůse pradėjo statyti perkuntraukius, ir sziądien ant augsztų ńamų ir bonių bażnyczių didesniůse miestůse pamatysi pastatytus geležinius statinius dėl sargybos nů perkuno.

Dėl gero perkuntraukio ima geležinį statinį nů 3 lig 4 siekšnių ilgumo, stato jį ant szelmens (kraigo, kraiko) stogo ir prie jo apatinio galo prineria kitą statinį, truputį laibesnį. Antrąjį statinį nuleidżia żemyn pagal murą, vienok taip, kad jis muro nedasilitėtu, o galą jo įleidżia į důbę arba szulinį nů 2 lig 3 stůmenų gilumo. Kad perkunas ir trenks į virszunę geležinio statinio, tai elektriszka kibirksztis akimirksnyje perlėks per vieną ir per kitą statinį ir prasmegs důbėje arba szulinyje, niekam nepadariusi blėdies (iszkados). Virszunė statinio, stovinczio ant stogo, tur būti smaili, dėlto kad elektra prie smailių daigtų użvis labjaus kabinas, ir idant nerudytu, paauksůta. Vietoje antrojo statinio vartoja varinę virvę, nuvytą isz trijų vielų, dėlto kad per varį elektra dar lengviaus lekia, nekaip per geležį. Geras perkuntraukis apgina nů perkuno du kart toliaus už savo ilgumą, taipgi jei statinys bus 2 sieksnių ilgumo, tai per 4 sieksnius nů jo perkuns nespirs.

Użėjus perkunijai, debesyje atsiranda, padėkim, vyriszka elektra, tada pavirszyje ant żemės ir ant to namo, ant kurio stovi perkuntraukis, atsiras moteriszka elektra; moteriszka elektra, turėdama gerą kelią, lėks augsztyn prie vyriszkos, susirinks virszunėje statinio ir smailuma to statinio susivienys palengva su vyriszka isz debesių, taip kad nei ant namo, nei debesiůse nebus daug elektros. Dėlto kad per smailą virszunę perkuntraukio abidvi elektros pamażėli susivienyja, tai perkuns retai ir trenkia į tokią prietaisą. Jei umai susirenka daug elektros ant namo arba debesiůse, ir jos nepaspės susivienyti, tada perkuns trenks ne į tą namą, bet visados į smailią virszunę statinio ir nulėks tiesiok į důbę.

Gyventojai didelių miestų pasistato tokius perkuntraukius ant namų; laike perkunijos jie ramiai sav sėdi, nei trupuczio nebijodami perkuno, kadangi żino, kad ant namų stovi sargai, kurie sugriebs perkuną, jei jis trenktu, ir nustums į důbę. Dėlto ir retai atsitinka, kad miestůse perkuns użdegtu namą arbà użmusztu żmogų. Visiszkai kitaip eina sodżiůse: czionai żmonės netik ką nežino apie perkuntraukius, bet nieko nesupranta apie paczius perkunus. Dėlto laike perkunijos baimė neiszpasakyta: viens lindo popeczyje, kits papeliuksyj‘ (papeczkyj‘), o treczias apsikloja dvejoms duknoms. O jei perkuns użdegs kokią triobą, tai atsitinka ir taip, kad żmonės ar visiszkai nepůla gelbėti deganczios triobos, sakydami, kad tai dangiszka ugnis, priesz ją neatsiturėsi, ir nieko neiszgelbėsi, arba pasigriebę půdynę rugusio pieno lekia ir meta į ugnį, mislydami, kad priesz perkuniszką ugnį tik pienas gal pagelbėti. Teisybė, gelbėtis priesz perkuną yra sunku, nės jei jis įpuls į triobą, tai jis akimirksnyje gal iszlakstyti visas kertes, gal atrasti tavę popeczyj‘ ir papeliuksyj‘ ir użdegti greitai deganczius daigtus keliose vietose, vienok kvailystės (paikystės) didesnės nebegal buti, kaip negelbėti isz ugnies, ką galima, arba lieti ugnį pienu vietoj‘ vandens.

Jei gerai supratote vis tai, kas augszcziaus buvo sakyta apie perkuną ir żaibą, tai lengvai suprasite, kaip kożnamę karte pasisaugoti nů tos baisios galybės. Dabar żinote, kad perkuns yra labai didelė elektriszka kibirksztis, kuri lekia isz debesių ant żemės, idant susivienyti su kita elektra; dėlto kad per orą elektrai sunkokai atseina lėkti, tai ji půla ant kiekvieno daigto, kurs jei pasitaikytu, ar tai butu medis, ar kryżius, ar darżinė, ar gyvas daigtas vis vien daug.

Pirmą, ėsant ant plyno lauko, nereik greitai bėgti, ar tai važiůti, ar joti, ar pėsczioms, o eiti palengva, kadangi lėkdamas sujudįsi orą ir iszskirsi jį, o jai atsitiktu tame karte trenkti perkunui, tai elektriszka kibirksztis iszskirtu oru tůjaus pasivytu tavę ir lėktu per tavę. Už vis geriaus padarysi, jei atsigulsi ant żemės kur slėniaus, kokiame griovyj‘ ar důbėj‘, ir per perkunyją busi nors ant didżiausio lietaus. Jei tame laike ir lėktu elektriszka kibirksztis, tai ji tavę atsiektu tik tada, kada ji kristu nů tavęs per kokį żingsnį, o jei tu stovėtum, tai ji ir per sieksnį pripultu prie tavęs. Jei turėtum szilkinę skarą, tai użsigaubęs tokią skarą gali perkuno nesibijoti, dėlto kad elektrai per szilką sunkiaus lėkti nekaip per orą. Iszmintingai padarysi, jei turėdamas su savim kokius geležinius daigtus, kaip antai: dalgį, szakę, ar szaudyklę (strielbą), tokius daigtus reikia atitolįti nů savęs; jei atsitiktu toj‘ vietoj‘ trenkti, tai elektriszka spėka pultu kůgreicziausiai prie geležinių daigtų, kadangi, kaip żinote, geležis yra geru perdavėju elektros, o perlėkus per jůs, pultu prie tavęs.

Jei ką perkunija użkluptu miszke, tai sergėk Dieve glaustìes prie augsztų medżių, nės lėkdama toj‘ vietoj‘ elektriszka kibirksztis kůgreicziausiai puls prie augszto medżio, o jei tu sėdėsi po tům medżiu, tai nů medżio ji kris ant tavęs, kadangi per kuną gyvulių jei lengviaus lėkti, nekaip per medį. Tad geriaus pasilikti po grynum dangumi ir suszlapti lig paskutinių galelių siulo, negu slėptis po augsztu medżiu ir vesti savo gyvastį į paojų. Abelnai, vis vien daug, kur tu butum laike per-

kunijos, žinok, kad niekados nereikia glaustis prie augsztų medžių, kryžių, stulpų ir visokių augsztų daigtų, nės kur spyręs spirs perkuns, o į augsztus, smailius daigtus visados greicziaus. Glaustis prie augsztų daigtų niekados nereikia, bet gali taip padaryti: per 2 arba 3 sieksnius paeiti nů medžio ir atsigulti ant žemės, tada jai ir trenks perkuns į medį, tai elektriszka kibirksztis tavęs nebedasieks ir tu paliksi sveikas.

Budams trioboje per perkuniją, turi uždaryti ir kietai užtaisyti duris ir langus, idant niekur nepustu ir nelakstytu vėjai, nės jei trenktu perkuns, tai elektriszka kibirksztis kartu su vėju iszlakstytu po visą triobą ir uždegtu keliose vietose. Ugnį židinaje ir po peczium geriaus užgesiti, idant neruktu, nės ir per dumus elektrai lengviaus lėkti negu per orą. Sodžiůse Lietuvoje ir Žemaitijoje ukinįkai apstato savo sodybas isz visų pusių, nů ulyczios, paklůnės, nů pusės kaimynų įvairiais medžiais; toksai elgimasis yra pagirtinas, medžiai důda paunksnį (pavėsį) karsztame laike dėl žmogaus ir gyvulių, o kaip jie apsidengia pavasaryj' žaliais rubais, tai ant tokio sodžiaus miela paveizėti, jis rodos visas pasinėręs žaliume ir grožybėje. Dar to negana, augsztas medis, ypacz aržůlas arba topelis, stovintis per kokią 30 žingsnių nů triobos, sergės tą triobą beveik taip pat kaip ir perkuntraukis; jei, užėjus perkunijai, atsitiktu, kad perkuns trenktu ant tavo sodybos, tai elektriszka kibirksztis ras gerą kelią ir nulėks per jį tiesiai į žemę, nieko nesiekusi.

Matote dabar, viens graikiszkas galvoczius atrado, kad patrįtame gintare atsiranda spėka, kurią jis nuszaukė elektra, kitas atrado, kad ta elektra atsiranda smaloj' treczias — liake ir taip toliaus, kolei Benj. Franklin'as neparodė, kad žaibas ir perkunas yra ta pati elektra! Ehe! pamislyjo iszmintingas žmogus, jei perkuns ta pati elektra, tai ko czia jo bijoties, pastatysim geležinį statinį, per kurį jam lengvai lėkti, lai trenkia į tokį statinį, daugiau jis niekam nebepadarys iszkados! Kaip pamislyjo, taip ir padarė! Bet atminkit, kad nů to laiko, kada pirmas atrado elektrą, iktolaik, pakol buvo pastatytas pirmutinis perkuntraukis, praėjo pustreczio tukstanczio metų! Matote, kaip mažais žingsniais mokslas žengia pirmyn! Eikime dar toliaus! Matydamas, kad elektra baisiai greitai lekia, kad ji akimirksnyje perlekia neiszpasakytus tolumus, žmogus pamislyjo: palauk, pristatysiu tavę neszioti žinias po visą svietą! Tikrai, jog visi matėte, kad ant laukų, miestůse ir miesteliůse yra pastatyti aukszti stulpai, o tarp tu stulpų isztemptos vielos (dratvos)! Ar žinote, kam tos dratvos tenai isztęstos, kam jos traukiasi per szimtų szimtus mylių isz vieno miesto į kitą, isz vienos žemės į kitą? O tai dėl tos paczios elektros, kuri tavo daržinę sudegina! Datyręs, kad per geležį elektra itin lengvai lekia, žmogus isztempė geležines dratvas apie visą žemę, iszmislyjo ir padirbo įvairius prietaisus, kurie důtu elektros, kiek jam tik reikia, o paskui iszgalvojo tokius prietaisus, kad elektra, lėkdama isz vienos vietos į kitą, kůgreicziausiai nunesza žinią! Toliaus, matydamas, kad žaibas itin skaiscziai szvieczia, žmogus pradėjo mislyti, ar negalima bus pristatyti elektra apszviesti trobas, ulyczias ir didelius plecius miestůse? Mislyjo ir iszmislyjo. Jei kas buvo dideliůse miestůse, kaip antai Rygoje, Varszavoj', tam teko matyti, kad kur nekur ant augsztų stulpų, ant sienų kabo apskritos stiklinės půdynės, o tose půdynėse kas žin kas taip skaiscziai žiba, kad net akys bijo tos szviesybės. Ar žinai, kas ten žiba? O tai ta pati elektra, kuri didžiausį aržůlą suskaldo ir kuri kůgreicziausiai žinias neszioja!

Isz „Ukininko". *M. V.*

Dainos.

Surinktos Krůpių parapijoje, Sziaulių paviete.

44.

Sutrinko tiltelei,
Sulojo szunelei,
Ir sujojo tie sveteliai,
Katrie neregėti.
Sesute jaunoji,
Ko smutna vaikszczioji?
Dar nematei nė pulkelio,
Nė jauno bernelio?
Isz viso pulkelio,
Ir jaunas bernelis,
Iszves tavę tas pulkelis,
Į sveczią szalaitę.
Svetimoj' szalaitėj'
Svetimi žmoneliai,
Nemokėsi nė vaikszczioti,
Nė burnelės prausti.
Kur gilus upelis,
Skriaudėjai ledeliai,
Ten asz savo burnytėlę,
Baltai nusiprausu.
Anksti rytą kėliau,
Langelį pravėriau,
Ir iszgirdau genalaitį,
Gerai bekalantį.
Ne genelis kalė,
Tėtuszis kalbėjo,
Savo dukterėlei,
Dalaitę atskyrė.
Eiczia sziů kelacziu,
Į žalę girelę.
Ne tėtuszio dalelės,
Ten margas genelis.
Anksti rytą kėliau,
Langelį pravėriau,
Ir iszgirdau geguželę,
Girelėj' kukůjant,
Ne gegė kukavo,
Matuszė rokavo:
Ir asz savo dukteratei,
Kraitelį suklosiu,
Eicza sziů kelacziu,
Į žalę girelę,
Nė matuszės nė kraitelio,
Tik marga gegelė.
Anksti rytą kėliau,
Langelį pravėriau,
Ir iszgirdau volungėlę,
Girelėj' beczіauksztant.
Ne volungėlė cziulbėjo,
Sesatė kalbėjo:
Asz savo sesatei,
Vainikėlį pinsiu
Eiczia sziům kelaicziu,
Į žalę girelę,
Nėr sesatės vainikėlio,
Tiktai volungėlė.
Anksti rytą kėliau,
Langelį atvėriau,
Ir iszgirdau balandėlį,
Girelėj' burkůjant
Ne balandis burkovo,
Brolatis rokavo.
Ir asz savo sesaratei,
Vietate žvalgysiu,
Eiczia sziům kelaicziu,
Į žalią girelę,
Nėr brolaiczio, nėr vietatės,
Bet tik balandėlis,
Kur augszti kalneliai,
Kur gryni rugeliai,
Ten asz savo sesaratei,
Vietatę žvalgysiu;
Kur szilkų pievelės,
Sidabro grėblelis,
Ten asz savo sesaraitei,
Vietelę žvalgysiu.
Kur szirmi žirgeliai,
Gelžiniai rateliai,
Ten asz savo sesaraitei,
Vietelę žvalgysiu,
O kad asz nutekau,
Už jauno bernelio,
Nėra taip nebetaip,
Kaip brolatis sakė:
Laimingi laukeliai,
Dirsůti rugeliai,
Nėra taip nebetaip,
Kaip brolaitis sakė,
Smilgotas pieveles,
Egliniai grėbleliai,
Nėra taip nebetaip,
Kaip brolaitis sakė,
Nusprogę žirgeliai,
Suluže rateliai,
Nėra taip nebetaip,
Kaip brolatis sakė.
Sugruvus trobelė,
Iszmuszti langelį;
Nėra taip nebetaip,
Kaip brolatis sakė.

Pajlios 3 Kovo Barb. Stasins.

Baisi Gadyne.

Drama.

Keturiose permainose.

Paraszyta isz atsitikimų 1862 ir 1863 metų.

Paraszė A. G.

Tiesą perguldymo ant svetimų kalbų, raszėjas sav pasilieka.

Brigida. O asz lygiai žinau, kad isz tų pelų, nebus grudų.

(Girdėtis trenksmas vežimo).

Rimsza. (Žvilgterėjęs pro langą). Ot ir Dolinskis atvažiůja — matai, kaip laiko žodį.

Brigida. Priimk, mielą svetį savo. (Iszeina).

REGYKLĖ III.

(Rimsza ir Dolinskis ir Marykė, o paskui Brigida ir Elena).

Rimsza. (Pasitikdamas Dolinskį). Sveikinu! mielą svetį, sveikinu! — praszau į vidų, mostrodzieju.

Dolinskis. (Ieidamas). Peržengdamas slenkstį pono, neapsakomai esiu laimingas. (Bucziůja į petį Rimszai).

Rimsza. Dėkui tamstai, dėkui — praszau sėstis. (Szaukia per duris). Jurka! važiůk į stainę, dobilų nesigailėk arkleliams, o Mateuszas ir avižų důs (Girdėtis treksmas atsitolinanczio vežimo).

Dolinskis. Už tą didelę malonę, dėkui ponui.

Rimsza. (Sėsdamas ir netoli savęs sodįdamas svetį). Ar sveikas esi, pone Napoleonai, mostrodzieju?

Dolinskis. Drutas, dėkui Ponui Dievui.

Rimsza. Nu meldžiamasis mielas sveteli! mostrodzieju — kas ten girdėtis margam sviete? koksai vėjas puczia Europos politikoje? — mes gyvendami giriose, nieko nežinome.

Dolinskis. (Svarbiai). Maloniausis poneli dideliai svarbios yra naujienos, kvepianczios Europos kare.

Rimsza. Oho! mostrodzieju — sakyk greicziaus, sakyk! (Su tėmyjimu klausosi).

Dolinskis. Vienvardis mano, Napoleonas tretysis, kurio, kaip szalnos visa Europa bijosi, dėl įgyjimo dar didesnės galybės, padarė sandarą su Amerika, ir per sudorojimą sesers savo, suėjo į giminystę, su galingiausiu visam sviete ciesoriu Kynų, o tai vis darosi: kaip raszo laikrasztis Notredam, mieryje gelbėjimo Lenkijos, kuris geidžia padaryti galingą ir placzią nů Baltmarių su lyg Jůdųjų marių.

Rimsza. (Trindamas rankas isz džiaugsmo). Tai! naujienos. — Nors sykį susimislyjo prancuzai prikelti Lenkiją, kuri jų kožną pavasarį laukia — o ateinancziame pavasaryje ar ateis pas mus prancuzai?

Dolinskis. Kur neateis. Patsai Napoleonas, su milijonu karumenės užims Lenkiją ir Lietuvą.

Rimsza. Tai, kad sudůs garo, it gaurai lakotys, o kur tada dings Maskoliai?

Dolinskis. Paves jiems szaltą Sibirą ir gana.

Rimsza. (Jůkdamasis). Te kenczia szaltį, Judosziai! (Apglobstęs Dolinskį bucziůdamas). O kad tu sveikas butumei, mostrodzieju Napoleonai, nedovanai tokį garsingą vardą turi.

Dolinskis. Su taip dideliu politiku, pasidalinęs žiniomis, esiu laimingas.

Rimsza. Per daug malonės, pone Napoleonai mostrodzieju.

Dolinskis. Pasikalbėję apie politiką, negalime pamirszti szirdiės veikalą — ar sveika pone ir panaitės?

Rimsza. Dėkui sveikos ir linksmos.

Dolinskis. Pagal iszmintingą reikalavimą pono „atsivežiau popieras, rodanczias tikrybę mano bajorystės.

Rimsza. Gerai gerai, pone Napoleonai — paveizėsim!

Dolinskis. (Iszėmęs isz kiszeniaus popieras, padůd Rimszai). Szitai rasztas! Ciesoriaus — tůmi tai rasztu tvirtinas, důtu karaliumi Boleslavu privilegija, kad Dolinskiai, nů amžių buvo bajorais ir tokiais pasiliks, su lyg pabaigai svieto.

Rimsza. (Žiurėdamas į rasztą). Ar tai rasztas, paties Ciesoriaus?

Dolinskis. Tikrai paties Ciesoriaus — ką aiszkiai rodo atspaudinti erelys ir peczėtys.

Rimsza. (Žiurėdamas į rasztą). Aa! mostrodzieju — tai nekožna gimisė, gal tokiu rasztu pasigirti. Neprimatant akimis, dabar negaliu gals nů galo perskaityti; todėl praszau tą rasztą pas manę palikti.

Dolinskis. (Pusbalsiai). Ten povelnių! (Garsiai) perpraszau: kad už visus turtus svieto, negaliu to padaryti, nės tą deimantą bajorystės musų, prigul man tůjaus atidůti tėvui mano, kuris tas brangybes daboja, kaip akį kaktoja.

Rimsza. (Atidůdams popierą Dolinskiui). Tur but pone Napoleonai mostrodzieju geri esate žmonės, ir tikri bajorai, kad taip rupiai sergstit kleinotą bajorystės. Kaszin kur dingo moterėlės mano? — perpraszydamas poną, eisiu anų sujieszkoti, o tamsta tůmi laiku, užsiimk skaitymu (Rodydamas į stalelį) szitų knigų dukters mano.

Dolinskis. Noringai pasinaudosiu maloniu pavelyjimu, nės skaitymas to laiszką, į kurį veizėjo gražios akelės panos Elenos, dovanos man laimingą valandėlę.

Rimsza. Tai! kavalieriszkas padorumas, tai! padorumas mostrodzieju — laiminkis sav, laiminkis. (Iszeina).

Dolinskis. Prilankumą pono Rimszos spėjau užtarnauti senis įžeigtas naujienomis, kurios man slapcziai pasakojo Onykszczių Ickus, didelis politikas, o asz tas naujienas, busenczіam ůszviui, tykiai atkartojau. Nemokąs rusiszko raszto senis, užsigeidė darodymo bajorystės, o ant nelaimės popierai musų, dar į Eroldiją nesiųsti, mislyju sav ką czion veikti? — kitkart važiodamas pacztą, paėmiau isz pavietijos Kaznaczejaus (Iždo) kelio rasztą (padorožną), o dabar tasai rasztas, puikei nudavė gromatą paties ciesoriaus. Cha, cha, cha. (Jůkiasi). Nors mylimas Jurka, apgarsino manę didelei turtingu; bet tiesą kalbant, sprandas skolų nekelia, o tie skolinįkai! kaip vapsos apspito — jeigu nenusidůs pasigelbėti pasoga gražios Elytės; tai reikės į treczią rėdybą pasitraukti. Tėvas, rodosi gana prilankus, bet mocziutė ir panytė, kaszin kas skersos į manę žiuri tur buti teisybė, ką Jurka iszkvotė nů Marykės, kad panelė didelei myli tą mokytą mužiką Gvaldą vienok neprigul man nusiminti, nės senis brangindamas bajoryste, nepritars sudoroti dukters su mužiku, ir tasai vyžůczius nieko nepeszęs szalin pasitrauks, o jeigu virsz lukesczio, užstotu man kelę, tai vargas tam vyžůcziui, nės smarkiu atkerszyjimu pražudysiu tą prieszą mano. Panytės ilgai neateina, ar norint pasidaboti dabinasi, ar taip sav gaiszta, kad greicziaus iszvažiůcziau? klystate! nabagytės, lauksiu, kad ir rusiszką mėnesį atsieitu czionsėdėti. (Atsisėdęs prie

stalelio). Paveizėkim į tas knįgas kurias skaito mylimoji. (Paėmęs ir atidengęs vieną knįgą). Bažnyczia panos Marijos, Viktoro Hugo — tur but Elytė didelei yra maldinga. (Padėjęs pirmą knįgą, paėmė antrą). Septynios svarbiausios peržangos Eugenijuszo Sue-Dyonas! sumiszimas, ten bažnyczia, o czion svarbiausios peržangos, kaip tûs prieszginiavimus sutaikyti? (Veizėdamas į treczią knįga). Kasmos Humbaldo. (Mesdamas ant stalo knįgą). Dievažin nieko nesuprantu. (Girdėtis eisena). Kažin kas ateina paveizėsiu, kas czion iszkisz kaktą isz tarpdurių?

Rimsza. (Įeidamas). Atleisk sveteli! sugaiszau mostrodzieju.

Dolinskis. (Ant szalis tylomis). Ir vėl tas senis be Elytės. (Balsiai). Skaitymas knįgų panos Elenos, didelei manę užėmė, ir dėl to valanda atsitolinimo pono, nejucziomis praslinko.

Rimsza. Tai gerai, kad nenubodo manęs belaukiant.

Marykė. (Įneszusi tacą, su buteliu saldžios vyszniovkos, dviemis stikleliais, ir užkandą padėjusi ant stalo, iszeina).

Rimsza. Kolei kas bus, prigul isz kelionės pasistiprinti mostrodzieju — praszau prie stalo sėstis.

Dolinskis. (Ant szalies tylomis). Velycziau geriau Elytę iszvysti, ne kaip tą butelį. (Balsiai, eidamas prie stalo). Dėkui! ponui, dėkui!

Rimsza. (Pripylęs du stiklelius, užgerdamas). Buk sveikas! Napoleonai.

Dolinskis. Dėkui ponui. (Paėmęs stiklelį, truputį siurbtelėjęs, pastato).

Rimsza. O kas tai mostrodzieju — dėlko negeri?

Dolinskis. Perpraszau pono, asz daug negaliu gerti.

Rimsza. Nebuk boba mostrodzieju — saldi vyszniuvka neapsvaigins; praszau tûjaus iszgerti. (Įdûda stiklelį Dolinskiui).

Dolinskis. (Priimdamas stiklelį). Bijau, kad nekenktu. (Keletą sykių siurbdamas iszgeria).

Rimsza. Ot! szitaip — busi sveikas kaip ridikas. Dabar praszau užkasti.

Dolinskis. Dėkui ponui, mėginsiu. (Abudu valgo).

Rimsza. Mano moterėlės liûbiasi apie ukę — netrukus ateis pas mus.

Dolinskis. Laimingo regėjimo ponių didelei laukiu.

Rimsza. Asz tamstai mostrodzieju, pažadėjau dukterį ir tûs prižadus isztesėsiu, vienok dėl užlaikymo paproczio, prigul tamstai pacziam, aphektą savo apreikszti, ir rankos Elytės, o taipgi pavelyjimo motinos praszyti.

Dolinskis. (Bucziûdamas į petį Rimszai). Už prilankumą pono didelei esu dėkingas, ir jo linkėjimą iszpildysiu.

Rimsza. Matai brolau mostrodzieju asz ne senei dasižinojau, kad Elytė myli tą tekniką Gvaldą; bet asz dukters savo, ir mokytam mužikui, nedûsiu — kudikiszka meilė praeis be pėdsakio, ir tamsta vyru Elytės busi.

Dolinskis. (Kloniodamasis) Už mylistą pono, tukstantį kartų dėkavodamas stengsiûs panai Elenai pasidaboti, ir aną nû Gvaldos paverżti.

Rimsza. Szustras! esi mostrodzieju — tikiûsi, kad tą mužiką per devynes tvoras pavarysi. (Girdėtis eisena). Tur buti meterės ateina.

(Brigida su Elena įeidamos, svarbei kloniojas Dolinskiui).

Brigida. Gûdojamas pone Dolinski.

Dolinskis. (Žemai kloniodamasis). Gûdotinų ponių kojeles bucziûju.

Brigida. Neverta taip žemai lenktis, mes ne karalienės.

Dolinskis. Dėl manęs ponios esate virszaus karalienių.

Rimsza. (Ant szalies). Kavalierius mano drąsiai sparnu briežia.

Brigida. Perdaug mandagumo — praszome sėstis.

Dolinskis. Dėkui ponei. — (Visi sėda).

Elena. Pone Dolinski, kas girdėtis po svietą? Tamsta visûmet pilnas esi akyvų naujienų.

Dolinskis. Sziądien, labai mažai galiu pasakyti — pana Elyza Jakubovskytė iszteka už Jono Bonskio — gražį, ir didelei mylintisi pora.

Elena. Tai puikiai — daugiaus kas ten girdėtis.

Dolinskis. Ponas Arturas Nedzinskis veda dailę ir turtingą Liudoviką Żukovskytę — dvideszimtoje dienoje szio mėnesio sudorojimas.

Elena. Sziądien ponas esi pritaisyme kalbėti ypatingai apie moterystes.

Dolinskis. Teisybė pone — kalbu apie laimingus dėlto, kad ir patsai geidžiu laimingu buti.

Elena. Mes tamstai nepavydime laimės, praszome jieszkoti.

Dolinskis. Apdrąnsytas tûmi velyjimu, mėginsiu: (Puldamas ant kelių priesz Eleną).

Elena. (Pakilusi, traukdamasi tolyn). Ką darai! pone Dolinski?

Dolinskis. (Klupodamas). Myliu ponę didžiausia meile, ir rankos tamstos meldžiu — neatmeskite manęs, o laimingiausiu busiu ant svieto. (Atsigręžęs prie Brigidos). Pone! priimk manę už sunų savo.

Rimsza. (Atsiklaupus Dolinskiui, pakilęs ant szalies pusbalsiai). Kavalierius mano, mostrodzieju, szustriai varosi.

Brigida. (Pakilusi). Praszau tûjaus atsikelti, nės klupodamas, tamsta nei jokio atsakymo nesulauksi.

Dolinskis. (Pakildamas). Laukiu nusprendimo dalies mano.

Elena. Pone Dolinski asz tamstos paczia negaliu buti: nės kitam ranką mano pažadėjau.

Rimsza. (Prisiartinęs prie dukters, rustingai). Kaip! tu nelaiminga mergaitė — be mano pavelyjimo drįsai pasižadėti? — Asz tav iszrinkau! (Rodydamas į Dolinskį) szitą jaunikaitį į vyrus — jisai yra tikras bajoras, o tu neiszmintinga! pasižadėjai mužikui, už kurio niekûmet neisztekėsi, nės tokios apjûkos visai giminei musų asz nedaleisiu.

Brigida. Nusiramink! Jurasiau, rustybe nieko gero nepadarysi — Gvalda nor kilęs isž mužikų, bet mokslu ir dorumu savo, vertesnis yra už daugumą bajorų.

Rimsza. (Prie Brigidos). Taip tav rodosi moteriszke — tu mostrodzieju, atžagariu iszmanymu savo, supaikinai mergaitę, iszmokinai nekęsti lemtumų bajorystės, ir prieszta-rauti valdžiai tėvo.

(Toliau bus).

LIETUVOS ISTORIJA

nů seniausiu gadyniu iki Lublino unijai.

PARASZYTA SIMANO DAUKANTO BUVUSIOJO VILNIAUS UNIVERSITETO PHILOSOPHIJOS MAGISTRO.

(Tąsa).

Kad taip Jursza su Lietuviais Lucko pilėje grumėsi, Svidrigalius tům tarpu sutraukė Lietuvių ir Żemaiczių kareivius, pasamdęs Valakus ir Tautorius, lugojo pirmu sandarų nů karaliaus, kurių negaudams, užėmė Kelmo krasztą ir didżius dalykus Ratnos su paczia pile ir paskesnei dar kariavo įvairia laima su Lenkais.

Tům tarpu Lenkai kůdidesnei spaudė Lucko pilę, kurioje Lietuviai nebvildamiesi atsiturėti, įpůlė į rupesnį ir isz apmaudo visus, kas tiktai buvo Lenku ir kataliku tarp imtinių pilėje vadinosi, vieniems vidurius isztůszė, kitus į ketvirtines perskėlę, per murus iszsvarstė, o jų krauju pagal pagonų apsiėjimą pilės kerczias szlakszte ir smilkė savo senovės dievus posėdami. Lygia dalia Lenkai sugautůsius Lietuvius savo abaze budelėjo. Nės jog speiga kas kartą didinosi, żmonės ir gyvůliai nů bado ir szalczio krito, todrin ir aitra kasdieną guro; užvis jog nei nů kur peno nebgalėjo begauti, visi jau balsu sandarų geidė.

Bet Svidrigalius maż ką ar suvisu apie tai nedumojo; užvis Aleksandra kuningaiksztis į vardą Svidrigaliaus užėmė Padaliją, o d. mistras kryżeivių Dobrinės żemę Lenkams užkariavo. Jaugaulius Lucko pilę vėtravodams gavo żinią, kryżeivius Lenkus kariaujant, kurie tai iszgirdę tůjau nuguro ir nebnorėjo daugiaus į pilę begriautiesi, todrin Jaugalius tai matydams skubinosi su Svidrigaliumi paliaubą daryti: kaipogi ant galo sutarė abi busi ant metų su tomis iszlygomis: kas ką užėmė tas tą paturės, katra szalis iszleis dvyliką tėvunų, vyskupą ar kitą ukės dumczių į Libiczių ant amżino pakajaus derėti. Kryżeiviai lygiai sandaraus. Jaugalius budams Parczave, o Svidrigalius Brescziůse sandaras rėdys ir jei tarp jůdum katras susirgtu ir pats negalėtu tenai vaidintiesi, tada turės per savo plenipotentus minavotą pakajų padaryti.

Svidrigalius apie tokias paliaubas praneszė d. mistrui, lugodams jį kryżeivių kariauną isz Lenkų traukti. Kas ir nutiko. Jaugalius, mokamas nů Lenkų dar bandė Svidrigalių į spąstus įpainioti ir savo saldżiais żodżiais tankei norėjo jį nukropti: kaipogi jis vadino, idant Svidrigalius pasiregėtu su Jaugaliumi be sargties; bet Svidrigalius niekaip to nedarė, sakydams gromatoje d. mistrui, jog tas gal su manimi nutikti, kas kanakados su mano brasiu Vytautu nutiko: kaipogi mano marczelgą Rombůtį tur karalius sugautą, kurį jis ne ant mano żodżio, bet ant żodżio Lietuvos ukininkų tenor paleisti; jei jis tůse niekůse manimi nekliaunasi, kaip asz galiu jam įkliauti mano gyvybą.

Jaugalius suvadino dar pirmiaus Lenkus į seimą Niepaboniczoje, pirm użsakytą dieną į Parczavą, idant susimokytu tarp savęs, kaip su Lietuviais ateinancziame seime elgtiesi. Ant użsakytos atėjo į Parczavą daugybės Lietuvos didůmenės ir siuntinių, kurie Padalijos, Paletijos ir Volinijos niekaip nenorėjo Lenkams įdůti ir visus Svidrigaliaus veikalus gyrė, noris jo paties tenai nebuvo. Jaugalius visaip norėjó jį isz Brescziaus į Parczavą pargauti, kaipogi be jo tarėsi niekо gero nenuveikęs, bet vis buvo veltu. Svidrigalius nenorėjo Lietuvos nużeminti, turėdams Lucką liůsą ir Lenkų nusikratęs jůkavo sav Brescziuje su kamendotu Toruno, kryżeivių siuntiniu, sandaras tvirtindams su kryżeiviais, kurie jį pasiėmė isz visos galės szelpti, o pats tům tarpu įsakymus leisdams į tolymus Lietuvos dalykus visiems ginklůtiesi ant karių, laukė ką gerą nutars dėl Lietuvių Lenkai Parczavos seime. Tům tarpu Jaugalius vis dar nairėsi sandarauti apie pakajų, todrin gůdėsi per savo siuntinius Svidrigaliui sakydams, jog kryżeiviai Lenkus dar tebterioja, kuriůs jis ketėjo varu vyti laukan, bet Svidrigalius akivaizdoje siuntinių, jog jis tůjau trauks priesz Lenkus, jei tiktai jie mosterės į kryżeivius kibti, klausoms apie tai nů Svidrigaliaus d. mistras teisinosi sakydams, jog jis savo kariauną trauks jau isz Lenkų, bet lygiai persergėjo Svidrigalių, idant karaliaus nelankytu ir savo kariaunos namon nepaleistu: kaipogi Lenkai ginklůjasi. Lenkai, nebįmanydami ką beveikti, gůdėsi popiežiui ir Tautonų rykės kuningaikszcziams ant Svidrigaliaus, bet veltu, ir lig neperskiedęs Jaugalius nů kryżeivių nedrįso jų kariauti. Ant galo nebįmanydams ką bedaryti, bruko Svidrigaliui valdżią ir rėdą Lenkų ukės, bet Svidrigalius atsakė stangei, jis nů kryżeivių neskiesęs, noris jam Jaugalius visą pasaulę żadėtu.

Regėdams Jaugalius nieko nebnuveikęs iszdavė plenipotenciją 12 ukės dumczių, vyskupų ir kitų ukės dumczių eiti sandarauti pagal paliaubas, bet tame raszte neminavoja jis nei kryżeivių nei Valakų, kurie jo broliui talkinėjo, todrin Svidrigalius atmetė tą rasztą ir sandarautojie paskido.

1432. Svidrigalius regėdams, jog Lenkai nairosi sandarauti ateinantį pavasarį pasiregėjo vėl su didżiůju mistru Skersnemunio pilėje ir dar stipresnei susinėrė sandaromis, kurios, lůma abiem pusėm prisieka patvirtino. Tai pajutęs Jaugalius prileidż ant galo ir kryżeivių siuntinius lygiai su Lietuviais sandarauti, bet visůmenių sandarų nei tům kartu neįkurė, tiktai paliaubas esanczias patvirtino, pasiėmė kits kitam żalas grążinti ir naują ranką sandaroms pażenklinti.

Bet lig nesukakus dar kelioms nedėlioms paliaubų, pirm pażenklintų sandarų dienos staigu vis persikeitė: kaipogi Lenkai susirinkę į seimą Sieradżiuje, tarėsi kardu ir varu nebįgausią nů Lietuvių minavotų krasztų; bet nenorėdami jų jiems palikti, leidosi ant vyliaus ir pasalumų, tardami ko spėka neįgavo, tai savo gudryba ir vikrumu iszverżti ketėjo. Ant galo pradeda kersztinti paczius Lietuvius tarp savęs, kuriůs nuvargusius namkare, tarėsi patys lengvai paskui nuvergsę. To dėjus patarė Jaugaliui, idant valdżią Lietuvos ukės nů Svidrigaliaus atimtu ir adůtu Sigisdui arba Sigismontui, Starodubo kuningaikszcziui, sunui Keistuto ir broliui Vytauto. Tas patiko karaliui, kaipogi numanė aiszkei, kas per galas bus. Todrin iszleido tůjau siuntinius pas Sigisdą, idant vardan karaliaus ir Lenkų didůmenės slaptu jam praneszu apie tai, apie ką buvo sutarę; linkėdami jam, idant isz pamażo pradėtu su Svidrigaliumi ir jam didżiąją Lietuvos kuningaikszystę atimtu, kaipo neteisingai pasavintu bei apmaudą nugieżtu už smertį savo tėvo Keistuczio. Ketėdami karalius ir Lenkai lig jam pradėjus kariauti, lig ir jį szelpti.

(Toliaus bus.)

Užmokėjo už laikraszti.

"VIENYBE LIETUVNIKU".

J. Kelmelis Plymouth	$1,00
A. Barzdaitis Brooklyn	„1,00
J. Krepukaitis „ „	„2,00
Balt. Milius Pittston	„1,00
Ant. Senkus Hope Idaho	„2,00
Karl. Akstanovich Tuckahoe	„1,00
John Pratapas Mahanoy Plane	„1,00
A. Kiubers Forest City	„1,00
A. Zaleski Uniondalle	„1,00
M. Ladiga Pitsburgh	„1,00
F. Liukis Dalton	„1,00
J. Martinkaitis Pittston	„1,00
A. Adžgauckas Plymouth	„1,00
L. Semson Wilkes-Barre	„1,00
V. Gilevyczia Wharehouse Po.	„0,50
P. M.Kaitis Leigh	„2,00
P. Ragelis Plymouth	„1,00
K. Valinczius Duryea	„1,00

Pajieszkojimai.

Asz Pranas Linkis pajieszkau savo szvogerio Adomo Kairaiczio,nės turiu labai svarbų dalyką į jį. Uztaigi, jei kas isz brolių lietuvių žinotu kur jis randasi, arba ir jis pats tegul atsiszaukia ant szio antraszo: Frank Link

Dalton, Mass. (44)

Apgarsinimai.

Jeigu randasi tarp mus viengenczių Lietuvių geras rubsuvis (kriauczius) dėl kurio randasi geras uždarbis U. S. kariumenei siut kelines ir mandieras dėl kareivių. Geras rubsiuvys, lengvai uždirba $5 ant dienos, o vieta ir szilума nieko nekasztůja, bet už valgį tur mokėti $10 ant mėnesio.

Tur turėti savo masziną (kurią cze gal paimti ant iszmokesczio) prosą ir žirkles.

Geras rubsiuvys turi darbo žiemą,ir vasarą. Tiktai neženotas, ir negirtůklis tegul atsiszaukia ir dėl viso praneszimo tegul paraszo laiszką į manę.

Adrisas: Serg., V. Pasetsk
Co "G" 1-st Infantry
Benicia B'ks
California

— *Isz Chicagos.* Czionai lietuviai dasilaukė vieną ir geriausią lietuviszką krautuvę laikrodėlių: Kelpsch Noreiko & Co. Velyjame visiems lietuviams pirkti laikrodėlius, lenciugėlius, žiedus ir kitus daiktus no jų, nės tai yra tikri lietuviai, katrie gauna daugiau ir daugiau kostomerių kožną dieną. Jie padidino savo biznį pardůdami ne tiktai vienus laikrodėlius, bet ir visokius daiktus kaipo: maszinas dėl drukavojimo gromatų, maszinas dėl siuvimo, armonikas, britvas, peilius ir t. t. Iszsiunczia daiktus į visus miestus ir mietelius Amerikos. Kas prisiųs savo adresą, gaus lietuviszką kataliogą ir grażų abrozėlį dykai. Adresavok taip: Kelpsch, Noreiko & Co. 105 Brown St. Chicago Ill.

Knįngos

pargabentos isz užmarės:

Maldų knįgos,

Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszku skarbu 2.00 iki 3 00.	
Garbe Diewui ant aukasztybės „ „ „	$1.50.
Balsas Balandėlės	1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „	75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveikslo kanticzkų	75c.

Istoriszkos dvasiszkos įtalpos knįgos,

Gyvenimas Vieszpaties Jezaus Kristaus,	75c.
Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl.	15c.
Istorija seno istatymo „ „ „	25c.
Gyvenimas Marijos „ „	20c.
Menuo Szwencziausios Marijos Panos	30c.
Sopulej Motynos Diewo „ „	20c.
Evangelijos supuikeis apdarais	1.00c.
Gywenimaj Szwentuju, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, treczia ir ketvirta dalis už kožną dalį po „ „ „	65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „	10c.
Stebukłai Dievo Szvencz. Sakramente	40c.

Istoriszkos knįgos svietiszkos įtalpos.

Istorija Lietuvos „ „ „	30c.
Trumpa senovės Lietuvių Istorija	10c.
Aplinkrasztis kun. Petravyczlaus į Vilniaus dźiakonystės kuningus 1870 m. „	5c.
Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, graži knįgutė kurioje apraszyta visi musų prietikiai su lenkaisnů pat krikszto Lietuvos	5c.
Žiponas bei žiponė „ „	40c.
Žirgas ir vaikas „ „	20c.
Vytautas didis Lietuvos kunigaikszti s	30c.
Apie senovės Lietuvos pilis „	10c.

Knįgos poetiszkos.

Senkaus Jurgis „ „	15c.
Vitoliorauda, puikus poematas isz senovės lietuvių gyvenimo, 2 knįgos	1.25c.
Důnelaiczio pavasario linksmybės	10c.
Konradas Valenrodas — —	10c.
Tėvyniszkos giesmės — —	5c.
Jůkaunos dainos „ „	5c.
Naujos dainos „ „	10c.
Birutės dainos „ „	10c.
Tėvynainių giesmės „ „	40c.
Petro Armino rasztai — eilės	10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatraliszka	10c.
Ponas ir Mužikai, Drama penkiose permainose, paraszyta Aleksandro Gužuczio,	15c.

Apysakos.

Pałangos Juze, linksmi skaitymai „	20c.
Kas teisybė tai nemelas puikios apysakėlės isz lietuvių gyvenimo	15c.
Historije apie grażą Magelioną, dukterį karaliaus isz Neapolio ir apie Petrą kareivį	20c.
Pajudikime vyrai žemą, puiki apysaka paraszyta patrijotiszkoje dvasėje pagal vengriszką pono A. isz B. autoriaus knįgutės „Kas teisybė tai ne melas	15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (jůkinga)	5.
Žiemos vakaro adynėlė, vokiszkom raidėm	20c.
Muzikėlis „ „ „	15c.
Vaikų kningelė „ „	15c.
Ant Nakvynės	5c.
Kaimynų pasaka	5c.
Kaukazo belaisvis	5c.
Kur meilė, ten ir Dievas	5c.
Kas kaltas	5c.
Negirdėtas daigtas	5c.
Pasakojimas apie vaitą ir jo rasztinįką	5c.
Senis Makrickas	5c.
Vakaras Tilviko pirktelė	5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Szlaulėniszkio Senelio"]	15c.

Moksliszki rankvedžiai ir kitokios knįgos

Kninga dėl iszsimokinimo visasvietinės kalbos	15c
Apie buwimą Diewo „ „	5c.
Grieszninkas priverstas metavotie „	15c.
Pamokslai apie trusą „ „	5c.
Talmudas ir musų žydai „ „ „	10c.
Szkala su kalba „ „	20c.
Prieszauszris „ „	20c.
Kaip įgyti pinįgus ir turtą „	20c.
Girtybė 5c. ir	10c.
Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta, kaip labai svietą slogina maskolių valdźia	5c.
Apie Dangų	5c.
Finai ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna	10c.
Lietuvos gaspadinė	10c.
Žodynas kun. M. Mieżinio	$200.
Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas su puikiais paveikslais	15c.
Trumpa peržvalga lietuvystės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupczių po	10c.
Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1894 m. po	10c.

Įvairios dvasiszkos knįgos,

Pamokslai ant didźiųjų metinių szvencių ir didźiosios nedėlios,	50c.
Tiesos Žodźei,	35c.
Filiotea arba kelias į maldingą gyvenimą	50c.
Pokilis Szventųjų „ „ „	15c.
Iszguldimas metiniu szwenczių labai naudinga kningelė	10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „	40c.
Kas yra griekas? „ „	15c.
Nekaltybė „ „	20c.
Vartai dangaus „ „	15c.
Pekla, arba amžinas pragaras	75c.
Arielka yra nůdai; su iliustracijomis	30c.
Garsas apie bajsybes Diewo sudo	25c.
Raktas į dangų „ „	15c.
Didźioji nedėlia „ „	5c.
Kaip Sumenią nuspakajįti „	15c.
Vadovas į dangų „ „	40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „	40c.
Draugija dėl duszių „ „	5c.
Lietuviszkos miszios „ „	10c.
Kasdieninės Maldos	5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas]	30c.	Dėdienė [polka]	30c.
Sudiev [mazurka]	40c.		

Paveikslai [abrozai].

Krażių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c.
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldelėmis po 5centus.

KNINGOS

ŁOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nů seniausių gadynių iki Gediminui D. L. K., paraszyta 1850 m. Simano Daukanto. Kninga pirma, gaunama už	1,50c.
Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaiczių paraszytas Simano Daukanto, gaunamas už	1,00.
Istorija Katalikų Bažnyczios, „	1,00.
Europos Istorija su žiamiapiais „	50 ct.
Lietuviszkos Dainos isz visur surinktos	200c.
Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vysk.	
Žemaiczių Motiejus Valancziauskas,	25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba,	20 ct.
Dievaitis, apysaka szios gadynės	1,00 ct.
Apieka Diewo „ „ „ „	$1,00.
Aukso Verszis, labai puiki drama „	20 ct.
Du pujkus apraszymaj apie nedorybę žydo ir piktą augynimą wajku	$1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir Iszgriovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai paraszyti Aleksandro Gužuczio,	25c.
Historije gražios Katrukos ir jos visoki „ „ „ atsitikimai	10c.
Historije isz laiko Francuzkos „ „ vainos Afrikoj'	30c.
Isz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag.	40c.
Istorija Septynių Mokintojų „ „ ir Lietuvio Sapnas	50c.
Jurgis Miłosławskis — —	80c.
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdźia maskoliaus	50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujanti atsakymą	10c.
Konstitucija dėl darbinįkų —	10c.
Namelis pusteinįko — —	75c.
Nedorybes Rymo Ciesorių, historije isz łajko „ „ ponawojimo Nerono	80 ct.
Pujkus apraszymaj tikru atsytikimu isz „ „ czesu wajnos 1863 metu	40 ct.
Prawadnikas angelskos kalbos neabdar.	$1,00
„ „ „ abdarytas	$1,25.
Pujkus apraszymas apie Lietuvą „	$1,00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „	$1,50 ct.
Senowes apraszymas apie Duktery „ „ Filypo Karejwio	50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis	
Tykra tejsybe isz Suwałku gubernijos	15 ct.
Szwiesa Diewo „ „ „ „	65 ct.
Titkus Persų Karalius, „ „	25 ct.
Užsystanawik ant to geraj „ „	50 ct.
Witas ir Korynna historije isz łajko persekiojimo Bažnyczios S. per Deokiecijana	95 ct.

Pigiausia Lietuviszka rautuvė visame mieste.

Galima gauti, perkant tiktai už pinįgą:

Polka dot geriausių miltų už	$1.05
Kvietinių peczėtytų miltų	1.00
22 svaru cukriaus už	1.00
Kumpio svarą už	8 c.
Sudytų laszinių svarą už	8 c.
Rukytų laszinių svarą už	10½
4 svarus polish sausage —	30 c.
arba 1 svarą už	8 c.
4 svarus geriausių taukų —	30 c.
arba 1 svarą už	8 c.
7 dėžes Sardines —	25 c.
1 dėžę Salmon —	10 c.

— pas —

M. Bartikowsky,
252 East Market Str.,
Wilkes-Barre, Pa.

4-tose duryse nů Stegmaierio Bravoro.

Dovanai! Geriausias Elgin *Laikrodėlis su lenciugėliu.*

Ateįsk szitą apgarsinimą su savo pilnu vardu ir adresu o mes tav prisiųsime geriausį *Elgin Laikrodėlį su Lenciugėliu* dykai dėl peržiurėjimo.

Lukształ yra czysto **aukso 14tos prabos,** su primaiszytu metalu kuris jam pridůda drutybę ir geriau iszrodo ne kaip už $40 laikrodėlis. Vidurial yra geriausi Elgin, gvarantavojami ant 20 metų.

Lenciugėlis dailus pauksůtas ir pardavinėjamas pas dziegorįkus po $3.50. Peržiurėk nuėjąs ant express office tą viską, ir jeigu atrasi vertu tų pinįgų, tai užmokėk tą menką sumą **$9.25** ir laikrodėlis su lenciugėliu bus tavo savaszcia.

DIAMOND WATCH CO.
CHICAGO Ill.
15—I. 96.